

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

SSA Roman Dziczek

w sprawie z powództwa T. Z.
przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w K.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 października 2011 r.,
zażalenia powoda
na postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie drugim wyroku
Sądu Apelacyjnego
z dnia 25 stycznia 2011 r.,

- 1) oddała zażalenie
- 2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego
- 3) przyznaje ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego na rzecz radcy prawnego P. B. kwotę 300 (trzysta) złotych plus należny podatek od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi w postępowaniu zażaleniowym

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2011 r., Sąd Apelacyjny w pkt I. oddalił apelację powoda T. Z. od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 8 września 2010 r., oddalającego powództwo przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w K. o zadośćuczynienie, w pkt II. zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2.700 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego i w pkt III. przyznał koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Uzasadniając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny wskazał, że obciążył nimi powoda zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 w zw. z art. 99, art. 108 § 1 i art. 391 § 1 k.p.c.

Postanowienie zawarte w pkt II. wyroku zaskarżył zażaleniem powód, zarzucając naruszenie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. polegające na nieuwzględnieniu jego trudnej sytuacji materialnej, trudnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności, a także skomplikowanego charakteru niniejszej sprawy, gdzie dopiero Sąd drugiej instancji przyjął, że powód nie odbywał kary w warunkach przeludnienia, o czym przesądziło kilka centymetrów kwadratowych. Żalący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i nieobciążanie go kosztami postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na zażalenie Prokuratura Generalna Skarbu Państwa wniosła o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Możliwość nieobciążania w ogóle kosztami procesu strony przegrywającej, przewidziana w art. 102 k.p.c., dotyczyć ma wypadków szczególnie uzasadnionych, a przez to stanowi wyraz dyskrecjonalnej władzy sądu orzekającego. Z tego względu, według utrwalonego w judykaturze Sądu Najwyższego stanowiska, negowanie oceny sądu w tym zakresie powinno być ograniczone jedynie do przypadków rażąco niesłusznych (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia

6 października 2011 r., V CZ 76/11, niepubl.; z dnia 7 października 2011 r., II CZ 63/11, niepubl.; z dnia 8 lipca 2011 r., IV CZ 29/11, niepubl.; z dnia 15 czerwca 2011 r., V CZ 23/11, niepubl.). Taki zaś nie występuje w niniejszej sprawie. Wprawdzie Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu nie wskazał z jakich względów odmówił zastosowania art. 102 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., o co żalący wnosił w piśmie procesowym z dnia 7 grudnia 2010 r. (k. 163). Powód podejmując decyzję o wniesieniu apelacji powinien był liczyć się z możliwymi jej konsekwencjami również w odniesieniu do kosztów procesu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2011 r., V CZ 24/11, niepubl.). Z kolei, chociaż stopień skomplikowania rozpoznawanej sprawy może co do zasady uzasadniać zastosowanie art. 102 k.p.c. wówczas, gdy wynika z wątpliwości co do wykładni lub stosowania prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2011 r., IV CZ 23/11, niepubl.), to jednak podnoszone przez żalącego kwestie powierzchni celi oraz jej wentylacji należą do sfery ustaleń faktycznych rozstrzygnięcia i objęte są normalnym ryzykiem przegranej procesu. Wreszcie nie sposób odmówić słuszności podniesionemu w odpowiedzi na zażalenie argumentowi, że trudna sytuacja majątkowa żalącego, związana z jego przebywaniem w zakładzie karnym, jest przemijająca i może ulec poprawie po jego opuszczeniu.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. postanowił jak w sentencji. Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego stanowiły wobec Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa – art. 98 § 3 w zw. z art. 99, art. 394¹ § 3, art. 398²¹, art. 391 § 1 k.p.c. i art. 11 ust. 3 u. P.G.S.P. oraz § 6 pkt 3 oraz § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych... (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), a wobec radcy prawnego ustanowionego z urzędu – § 15 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3, § 12 ust. 2 pkt 2 i § 2 ust. 3 tego rozporządzenia.